

EITEM AR YR AGENDA: 7

**PANEL GWEITHREDOL
AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU**

6^{ed} Chwefror 2012

PEIRIANT YSGOL AC ESGYNLAWR

Adroddiad gan Paul Claydon, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol

Diben yr Adroddiad

- 1 Ceisio argymhelliad gan yr Aelodau ar leoliad strategol tri Pheiriant Ysgol ac Esgynlawr y Gwasanaeth yn y dyfodol.

Cyflwyniad

- 2 Peiriannau arbenigol yw'r rhain sydd, dan yr amgylchiadau priodol, yn darparu ffordd i mewn ac allan i ddiffoddwyr tân ar lefelau uchaf adeiladau, esgynlawr diogel ar gyfer gweithio'n uchel, llawer o ddŵr trwy fonitor ar gyfer diffodd tân a gallu cyfyngedig ar gyfer achub.

Y Cefndir

- 3 Yng nghyfarfod yr Awdurdod ar 18^{fed} Hydref 2010, penderfynodd yr Aelodau fabwysiadu safon cyrraedd 30 munud ar gyfer y Peiriannau Ysgol ac Esgynlawr ledled y gogledd.
- 4 Mae mabwysiadu amser cyrraedd 30 munud wedi lleihau angen y Gwasanaeth o 4 i 3 pheiriant, tra'n parhau i gyflawni dyletswydd yr Awdurdod i gwrdd ag anghenion gweithredol cyfredol y Gwasanaeth.

Y Sefyllfa ar hyn o bryd

- 5 Ar hyn o bryd, mae gan y Gwasanaeth bedwar Peiriant o'r fath, sef ym Mangor, Llandudno, y Rhyl a Wrecsam. Bydd y Peiriant sydd yng ngorsaf dân Wrecsam yn cyrraedd diwedd ei oes ddefnyddiol ar 31^{ain} Mawrth eleni, ac yn cael ei dynnu o ddyletswydd weithredol.
- 6 Mae'r lleoliadau presennol yn gofalu am ardal ddaearyddol eang ar draws y risgiau perthnasol yn Ngogledd Cymru.
- 7 Mae ystyried lleoliadau posib yn y dyfodol wedi dangos y byddai lleoli un o'r peiriannau draw o'r pedwar lleoliad presennol yn broblemus ac yn golygu gwariant ychwanegol, naill ai oherwydd newid strwythurol i wneud lle i beiriant a/neu fwy o gostau hyfforddi staff i ddarparu gweithredwyr newydd.
- 8 O ran mater lleoliad y 3 pheiriant, efallai y byddai'r Aelodau'n dymuno ystyried yr wybodaeth ganlynol:-
 - 8.1 Tabl 1 yn Atodiad 1.
 - 8.2 Mae peiriannau arbenigol wedi eu lleoli i ymorol am y risg perthnasol yn y Gwasanaeth drwyddo draw, ac nid mewn perthynas â risg penodol yr orsaf honno.
 - 8.3 Mae'r peiriant sydd ym Mangos yn gofalu am sefydliadau addysgol Bangor, pellafoedd gorllewinol y gogledd ac Ynys Môn, sy'n cynnwys porthladd Caergybi a'r orsaf niwclear yn Wylfa. Gorsaf criw dydd 10 awr sydd ym Mangor.
 - 8.4 Mae'r peiriant sydd yn Llandudno yn gofalu am sefydliadau twristaidd y dref. Mae gan sir Conwy y nifer uchaf o dderbyniadau rhagnodedig (*Pre-determined attendance (PDAs)*), gan gynnwys 437 o safleoedd yn Llandudno gyda pheiriant ar y PDA. Gorsaf criw dydd 10 awr sydd yn Llandudno.

- 8.5 Mae'r peiriant sydd yn y Rhyl yn gofalu am rai o'r wardiau mwyaf difreintiedig yn y gogledd, a nifer uchel o dai amlfeddiannaeth. Mae 343 o safleoedd yn y Rhyl gyda pheiriant ar y PDA. Gorsaf shifft 24 awr sydd yn y Rhyl.
- 8.6 Mae'r peiriant sydd yn Wrecsam sy'n cael ei ddefnyddio fwy na'r un yng Ngogledd Cymru, ac mae'r ardal 30 munud yn cynnwys y boblogaeth fwyaf yn rhanbarth ddwyreiniol y Gwasanaeth. Gorsaf shifft 24 awr sydd Wrecsam.
- 9 Ynghlwm yn Atodiad 2, ceir sleidiau a gyflwynwyd i'r Awdurdod a'r Panel Gweithredol yn 2010 fel rhan o sesiynau briffio estynedig a ddarparwyd i'r Aelodau. Atodiad 3 yw'r adroddiad eglurhaol i'r Awdurdod am y cyflwyniadau, a llythyr gan Gyngor Tref Llandudno.

Argymhelliad

- 10 Gofynnir i'r Aelodau ystyried lleoliad priodol y 3 pheiriant yn y dyfodol, a gwneud argymhelliad i gyfarfod yr Awdurdod ym mis Mawrth.

Atodiad A

**Tabl 1 – Gwybodaeth am weithrediad y Peiriannau Ysgol ac Esgynlawr
1^{ef} Ebrill 2010 hyd at 30^{ain} Medi 2011 (18 mis)**

	Bangor	Llandudno	Y Rhyl	Wrecsam
Cyfanswm yr anfoniadau allan	22	35	55	79
Cyfanswm y digwyddiadau	20	35	55	76
Cyfanswm yr ymarferion	2	0	0	3
Anfon peiriant yn ôl PDA	4	21	39	47
Anfon peiriant ar gais	18	14	16	32
Peiriant heb fynd allan (criw)	0	0	8	3
Cyfanswm yn bresennol	21	25	37	39
Cyfanswm a ddefnyddiwyd	19	10	12	27
Defnyddio i achub pobl	0	1	1	2
Defnyddio i achub anifeiliaid	2	5	2	1
Defnyddio i ddiffodd tanau	14	2	4	19
Defnyddio i ddiogelu	3	2	5	5

EITEM AR YR AGENDA: 7

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

18^{fed} Hydref 2010

Peiriannau ac Ysgol ag Esgynlawr (ALPs)

Adroddiad gan Paul Claydon, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol

Pwrpas yr Adroddiad

- 1 Pwrpas yr adroddiad yw edrych am benderfyniad gan yr Awdurdod ar ba un ai i gynnal y safon presenoldeb o 20 munud ar gyfer peiriannau ag ysgol ac esgynlawr neu godi'r safon i 30 munud yn unol ag argymhelliad y Panel Gweithredol ar 10fed o Fai 2010.

Cefndir

- 2 Mae gan y Gwasanaeth bedwar peiriant ag ysgol ac esgynlawr ar hyn o bryd sydd wedi eu lleoli ym Mangor, Llandudno, Y Rhyl a Wrecsam er mwyn cwrdd â'r safon presenoldeb o 20 munud a fabwysiadwyd gan yr Awdurdod er mwyn cynnwys yr ardaloedd risg perthnasol yma.
- 3 Bydd y peiriant ag ysgol ac esgynlawr sydd yng ngorsaf dân Wrecsam yn cyrraedd diwedd ei wasanaeth yn 2012. Bydd pwmp newydd yn costio oddeutu £600,000 mewn cyfalaf gydag effaith refeniw parhaus ar y gyllideb o £50,000 y flwyddyn.
- 4 Yng nghyfarfod Panel Gweithredol yr Awdurdod ar 10^{fed} Mai 2010, penderfynwyd yn unfrydol argymhell i'r Awdurdod newid y safon presenoldeb i 30 munud ac fel canlyniad i beidio â phrynu peiriant ag ysgol ac esgynlawr newydd.

Gwybodaeth

- 5 Yng nghyfarfod yr Awdurdod ar 21^{ain} Mehefin 2010, derbyniodd yr Aelodau adroddiad ar y mater hwn ac o ganlyniad, penderfynwyd derbyn amlinelliad pellach yn gynnar ym mis Medi.
- 6 Digwyddodd yr amlinelliad hwn ar 3^{ydd} Medi 2010. Roedd y briff yn agored i'r holl Aelodau ac yn cynnwys gwybodaeth helaeth ar y defnydd, cymhwysiad a lleoliad y peiriannau ag ysgol ac esgynlawr. Roedd y wybodaeth yma wedi cael ei roi i'r Panel Gweithredol mewn nifer o gyfarfodydd blaenorol.
- 7 Roedd Aelodau wedi gallu gofyn ystod o gwestiynau ar y mater ac fe'u hanogwyd gan y Prif Swyddog Tân i gysylltu ag ef os oeddynt angen rhagor o wybodaeth. Nid oedd unrhyw geisiadau dilynol gan Aelodau.
- 8 Mae'r mater hwn wedi derbyn ymgynghoriad cyhoeddus o'r blaen, fel rhan o adolygiad yr Awdurdod ar beiriannau arbennig yn 2003/04 i gychwyn. Roedd yr adolygiad yn un o amcanion yr Awdurdod a gyhoeddwyd yn ei Gynllun Rheoli Risg Integredig cyntaf o dan y pennawd "Atal, Amddiffyn ac Ymateb". Aeth y mater hwn o drwy broses ymgynghori lawn unwaith eto yn 2006 fel amcan penodol trydydd cynllun gweithredu'r Cynllun Rheoli Risg Integredig o dan y pennawd "Cynnal Momentwm".
- 9 Ynghlwm fel Atodiad 1 mae copi o lythyr a dderbyniwyd gan Gyngor Tref Llandudno ar 30ain Medi 2010. Mae cynnwys y llythyr yn hunanesboniadol ac wedi'i atodi er gwybodaeth i Aelodau.

Argymhellion

- 10 Wedi derbyn amlinelliad a gwybodaeth ar y mater hwn, fod yr Aelodau yn nodi argymhelliad y Panel Gweithredol ac yn penderfynu un ai:
 - a) cynnal y safon 20 munud bresennol, neu
 - b) mabwysiadu safon 30 munud i'r Peiriannau ag Ysgol ac Esgynlawr.